

Nr 86.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1952/53 till avlöningar och omkostnader vid poliskåren i Boden.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under elfte huvudtiteln, punkterna 182 och 183, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1952/53 beräkna till Poliskåren i Boden: Avlöningar resp. Omkostnader två förslagsanslag av 425 000 resp. 75 600 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 119, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 7 mars 1952, föreslagit riksdagen att

dels medgiva, att den i avlöningsstaten för poliskåren i Boden för budgetåret 1951/52 upptagna anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal må överskridas med det belopp, som kan bli erforderligt på grund av i propositionen nämnd överenskommelse angående visst provisoriskt lönetillägg till polispersonalen vid poliskåren i Boden,

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för poliskåren i Boden, som föreslagits av departementschefen,

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för poliskåren i Boden, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1952/53,

dels ock för budgetåret 1952/53 under elfte huvudtiteln såsom förslagsanslag anvisa till Poliskåren i Boden: Avlöningar 404 500 kronor och till Poliskåren i Boden: Omkostnader 74 700 kronor.

Poliskåren i Boden: Avlöningar. Ifrågavarande anslag är i gällande rikstat uppfört med 318 700 kronor.

Polischefs-åklagartjänsten i Boden är f. n. en stadsfiskalstjänst. De bestämmelser, som gälla i fråga om stadsfiskaler, äro utformade med beaktande av att stadsfiskalerna äro kommunalt anställda. Stadsfiskalen i Boden intager emellertid en särställning i förhållande till övriga stadsfiskaler därutinnan, att han är statsanställd. Då vidare Bodens stad utom i åklagar- och polischefshänseende ingår i landsfiskalsorganisationen, finner sig departementschefen böra förorda, att stadsfiskalstjänsten i Boden utbytes mot

en landsfiskalstjänst. Landsfiskalstjänstens lönegradsplacering föreslås få bedömas i samband med prövningen av 1949 års tjänsteförteckningskommittés förslag. Kommitténs förslag i nämnda hänseende kommer att i annat sammanhang anmälas för årets riksdag. I anslutning till inrättandet av landsfiskalstjänsten anses stadsfiskalstjänsten, vars nuvarande innehavare är extra ordinarie biträdande landsfogde i Norrbottens län och därför ej tjänstgör å densamma, böra föras på övergångsstat och den till honom utgående ersättningen om 2 700 kronor för förlorat krigsfiskalsarvode indragas.

Med hänsyn till vad som förordats anses att för ersättning till landsfiskalens semestervikarie bör beräknas ett belopp av 2 390 kronor mot f. n. 900 kronor. Vidare föreslås att medel beräknas för höjning av arvodet till biträdande hästkötare och av ersättningarna till extra konstaplar under genomgång av konstapelklassen vid statens polisskola. Arvodets och ersättningarnas storlek förutsätts sedermera få fastställas av Kungl. Maj:t.

En konstapel föreslås överflyttad från bevakningsavdelningen till främplingsdetaljen. Under hänvisning till vad chefen för civildepartementet anfört i proposition den 28 december 1951 (nr 14) angående lönegradsplacering för viss biträdespersonal m. m. föreslås, att ett kontorsbiträde i Ca 8 uppflyttas till kontorist i Ca 13 och ett kontorsbiträde i Ce 8 till kanslibiträde i Ce 11.

Vid förhandlingar mellan civildepartementet och svenska polisförbundet har, med hänsyn till de speciella förhållanden, som råda för poliskåren i Boden, träffats en överenskommelse om att ett provisoriskt lönetillägg på 275 kronor om året skall utgå till personalen, räknat fr. o. m. den 1 juli 1951. Överenskommelsen har ingåtts i avvaktan på att anställningsvillkoren för bodenpolisen upptagas till slutlig prövning inför tjänsteförteckningskommittén. Blockaden mot nyrekryteringen vid poliskåren i Boden har i anslutning härtill hävts av polisförbundet. Därest riksdagen icke gör någon erinran mot den träffade överenskommelsen, som departementschefen för sin del biträder, anses riksdagens samtycke böra utverkas att för innevarande budgetår medgiva det överskridande av anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal, som kan bli erforderligt på grund av överenskommelsen.

Vad angår frågan om ersättningen från Bodens stad för nästa femårsperiod framhåller departementschefen följande.

Enligt inhämtade uppgifter uppgår genomsnittskostnaden för polis- och åklagarväsendet enligt fastställda utgifts- och inkomststater för år 1952 i sju svenska städer, vilkas folkmängd i det närmaste överensstämmer med och endast i ett fall överstiger Bodens, till omkring 215 000 kronor. De faktiska kostnaderna under år 1951 för polisväsendet i Falköpings stad, som är en av de nämnda sju städerna, utgjorde enligt vad statskontoret anfört 170 000 kronor. Den av Bodens stad erbjudna ersättningen utgör, under förutsättning av viss utökning av antalet kriminalpolismän, 61 400

kronor för år. Härtill skulle för staden komma vissa kostnader för hållande av lokaler m. m., vilka kostnader för den första ersättningsperioden beräknades till 16 875 kronor. Bodens stad skulle alltså vid godtagande av förslaget för sitt polisväsen få vidkännas mindre än fyra tiondelar av den kostnad, som andra städer av samma storleksordning ha att utgiva.

Vid förhandlingarna rörande ersättningen har man utgått från det belopp, som fastställdes genom en skiljedom den 10 december 1949. Till detta belopp har lagts dels en tredjedel av kostnaden för den av länsstyrelsen föreslagna personalförstärkningen å kriminalavdelningen, dels ock viss andel av den för tiden den 1/1 1951—den 30/6 1952 uppkommande ökningen av det rörliga tillägget. Då ersättningen till staten ansetts böra beräknas efter medelkostnaden för den senast förflutna — femåriga — ersättningsperioden har av nämnda ökning av det rörliga tillägget endast en femtedel påförts staden såsom ökad kostnad under den instundande ersättningsperioden. Utgifter för personalens pensionering ingå icke i ersättningsbeloppet, liksom ej heller sådana utgifter, som bruka bestridas från omkostnadsanslag.

Enligt avtalet mellan kronan och Bodens stad skall stadens ersättning bestämmas med utgångspunkt från vad staden skolat utgiva för ett efter stadens storlek avpassat eget polisväsende. Denna bestämmelse måste i och för sig anses innebära, att vid ersättningens beräkning samtliga de kostnader skola beaktas, vilka normalt äro förbundna med ett polisväsende i en stad av Bodens storlek. Av bestämmelsen påkallas vidare, att man vid ersättningens fastställande i princip utgår från de kostnader, som verkligen kunna beräknas uppkomma under den avsedda ersättningsperioden. Med hänsyn till de väsentligt ändrade förhållanden, som inträtt sedan ersättningen fastställdes för den första perioden, anser jag det icke längre böra godtagas, att beräkningsgrunder tillämpas, vilka avvika från avtalets huvudbestämmelse angående ersättningen och för kronan medföra en orimligt hög kostnadsandel. På grund härav har jag för avsikt att föreslå Kungl. Maj:t, att i första hand förhandlingar återupptagas med staden om ytterligare ersättning. Förhandlingarna böra från statens sida föras med utgångspunkt från att hänsyn skall tagas till samtliga kostnader för polisväsendet samt att uppkommande kostnadsökningar skola på skäligt vis fördelas mellan staten och staden. En riktig fördelning av eventuella kostnadsökningar skulle kunna ernås exempelvis på så sätt, att kostnaderna för varje femårsperiod vid periodens början beräknades endast preliminärt, varefter en slutlig reglering skulle ske vid femårsperiodens slut med beaktande av samtliga de förändringar, som inträffat under tiden. En annan utväg vore att ange staden andel av de totala kostnaderna för poliskåren i ett bråketal, med tillämpning av vilket ersättningen bestämdes i efterskott varje år.

Vid bifall till de framlagda förslagen rörande personalen skulle anslaget böra ökas med omkring 17 000 kronor för löne- och arvodesregleringar. Automatiska förändringar föranleda en höjning av anslaget med 68 800 kronor.

I avbidan på resultatet av de fortsatta förhandlingarna med Bodens stad anses under särskilda uppbördsmedel såsom ersättning från staden böra räknas med ett oförändrat belopp av 51 000 kronor.

I personalförteckningen anses böra upptagas en tjänst som landsfiskal i lönegrad, som senare kommer att fastställas, varjämte stadsfiskalstjänsten i Ca 26 föres på övergångsstat. En kontorsbiträdesbefattning i Ca 8 föreslås ersatt med en kontoristtjänst i Ca 13.

Poliskåren i Boden: Omkostnader. För detta ändamål har för innevarande budgetår anvisats ett anslag av 80 000 kronor.

Anslagsposterna till sjukvård m. m., till lyse och vatten samt till övriga expenser anses i anslutning till belastningen under budgetåret 1950/51 böra uppräknas med resp. 1 000, 1 300 och 7 000 kronor. Med hänsyn till de ökade rese- och traktamentskostnaderna föreslås anslagsposten till reseersättning ar uppräknad med 1 600 kronor till 11 500 kronor. Till inköp av en ny häst under nästa budgetår beräknas 2 500 (+ 300) kronor. För inköp och underhåll av uniformer anses böra beräknas 9 500 (+ 1 500) kronor. Å andra sidan minskas medelsbehovet med tillhoppa 18 000 kronor i anledning av att särskilda medelsanvisningar för inköp av möbler och av bil icke erfordras. Anslaget nedräknas alltså med tillhoppa 5 300 kronor.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot departementschefens förslag, att stadsfiskalstjänsten i Boden utbytes mot en landsfiskalstjänst, och avser att i annat sammanhang taga ställning till frågan om landsfiskalstjänstens lönegradsplacering. Utskottet understryker departementschefens uttalande, att det icke längre bör godtagas att beräkningsgrunder i fråga om ersättningen från Bodens stad tillämpas, vilka avvika från avtalets huvudbestämmelse att ersättningen skall bestämmas med utgångspunkt från vad staden skolat utgiva för ett efter stadens storlek avpassat eget polisväsende. I anslutning härtill förutsätter utskottet, att en ur statens synpunkt godtagbar uppgörelse med staden snarast kommer till stånd. Då utskottet icke heller funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag i övrigt, hemställer utskottet,

att riksdagen må,

I. medgiva, att den i avlöningsstaten för poliskåren i Boden för budgetåret 1951/52 upptagna anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal må överskridas med det belopp, som kan bli erforderligt på grund av träffad överenskommelse angående visst provisoriskt lönetillägg till polispersonalen vid poliskåren i Boden;

II. bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för poliskåren i Boden, vilka angivits av departementschefen i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 7 mars 1952;

III. godkänna följande avlöningsstat för poliskåren i Boden, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1952/53:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	291 800
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	58 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	105 700
	<hr/>
	kronor 455 500;

Särskilda uppbördsmedel.

Ersättning från Bodens stad	51 000
	<hr/>
	Summa förslagsanslag kronor 404 500;

IV. för budgetåret 1952/53 under elfte huvudtiteln såsom förslagsanslag anvisa

- a) till *Poliskåren i Boden: Avlöningar* 404 500 kronor;
- b) till *Poliskåren i Boden: Omkostnader* 74 700 kronor.

Stockholm den 22 april 1952.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Iwar Anderson, Näsgård, fröken Andersson, herrar Leander, Gillström, Pålsson, Näsström, Bergh, Hesselbom, Erik Gustaf Andersson, Ragnar Persson och Axel Andersson; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Malmborg i Skövde, Bergström, Mårtensson i Uddevalla, Lindholm, Rubbestad, Åkerström, Thapper, fröken Elmén, herrar Andersson i Munkaljungby, Birke, fru Ericsson i Luleå, herrar Hansson i Skegrie och Gustafsson i Skellefteå.